

Odgovorni vrednik: Ant. Janežič.

Št. 45.

V četrtek 4. novembra 1852.

III. leto

D r u g i M e s i j a.

Iskát šel križem srečnega sim mesta,
Iskal sim ga vse svoje mlade dneve,
Al bolj i bolj se medla mi je cesta.
Al prave, nisim vedil, ali leve
Bi deržal se, al bi naravnost hodil,
Po kateri gre do sreče se al reve,
Ni znano bilo mi, i ki me vodil
Od mladih nog je, sim ga zauemarjal,
Da me popustil je, i sam sim blodil,
Da sam sim blodil, da sim sam se

vkvarjal
Sim zgrešil pot, zašel v tamno
goščavo

Ob ternje bodel, ob kropive sparjal
Sim revež se; i gojzd je vzel svečavo,
Ker bil je gost, da žarka skóz ni bilo,
Da noč i dan le eno sta veljavo
Imela za me. Časih zasvetilo
Se je nekoliko, al svit je kmalo
Minul, i bolj tamno je nastopilo.
Korakal dalje sim, kar se je dalo,
Sam nisim vedil kam, zdaj gor, zdaj
doli,

Kar ravnega se mi je pokazalo,
Čez tri stopinje ni bilo nikoli;
Zdaj tu, zdaj tam sim mogel se ogniti,
Sim pridno skušal tu i tam; al koli
Bi dalo kam se varno saj stopiti,
Al pot spod noge zmir mi je jemalo,
Da mislil sim, se zdaj i zdaj pobiti.
Al námost, da iz gojzda pripeljalo
Na pot iz labirinta bi me téga,
Me je do brezna groznega prignalo,
Prestrašnega okol' i koli vsegá.
Zdaj luč se je nekoliko prižgala,
O luč, le grozniša mi še nadlega!
Da mi z očmi strašnoto pokazala,
Nevarnost je, do ktere sim zabrédel!
O terma, terma, kam si me prignala!

Da slušal nisim, varh te, nisim vedil,
Da vodiš, vodil boš me ti po pravi,
Da sim takó se zmešal ves i zmedel!
Zijali mi po brezna vsi širjavi
So kače spred, na desni, levi strani,
I gadje, ki jezici njih majavi
Zvijali so po viži se neznani,
I strašen zvizd i sič iz ust strupenih
Gušil je sluh ušés, da po prostrani
Divjavi odzvizdávalo peklenih
Je glasov po sedmero, devetero;
Je bliskal ogenj iz oči v plamenih,
Nasprot morivnih zmajev na jezéro,
Mi znamnje neogibnega pogina;
I za herbtom bučéča mi čez mero
Izstradana tulila je zverina.
Postal sim; nisim vedil kaj početi,
I stal sim ko drevó, i brez premína
V obrazu, brez strahú i ne v trepeti,
Ne brez strahú, pa tud ne brez bojezni
Brez giba, diha, živ pa mervet zreti,
Kakor bolnik, ki konec mu bolezní
Oznánva smert, leži i se ne gane,
Težeji hip za ljube ko železni!
Kar zasvetli se mi od desne strane,
Pogledam, vidim, — kaj se mi prikaže?
Tamé po malem strašne so pregnane;
Da vidim spet, okó, pogled ne laže,
Ozrem se tje, lej angelca klečati,
Vsegá v obleki beli rajske snaže!
Sim roke vidil ga klecé deržati
Povzdignjene v nebó. I spet se gane
Sercé čez dolgo i preneha spati.
Spomin otročjih let zbujen mi vstane,
Prešlih se spomnim svojih dni po-
božnih

Zató veselih tudi na vse strane
Brez vse skerbi, brez vsih težav
nadložnih.

Takó kleče s povzdignjenimi rokami
 Sim tud jaz molil v časih brezotožnih,
 Sercé bilo ni, vest ni bila v mami.
 I vlije se mi iz oči solzica,
 I solza lije s curkom za solzami.
 Se zjokal sim. Odperla se solznica
 Je v novo, ko sim mislil, da spraznila
 Za vselej se mi je solzá rosnica,
 Poklekнем, se kolena so vpognila,
 Ki dolgo časa niso že klečala;
 Se jezik odvozlá, i prošnja mila
 Iz serca proti nebu je pognala;
 I šla je kviško serčna spet molitev,
 Ki dolgo je, predolgo le zastala;
 Se dvignila je k bogu spet prositev,
 Da se usmili i na pot me pravo
 Pripelje od tirú, ki v pogubitev
 Na vekomajpeljá, v tamno blodnjavo,
 Iz ktere ni rešenja pričakvati.
 Iglej! kar razsvitli mračnó goščavo
 Luč solnca, ki je jelo spet sijati,
 I spred oči mi zginе vsa vsa tmina,
 Da moč stvari mi zopet je spoznati,
 I rešen sim, otét sim bil pogina.
 Vmaknila se nazaj, ki v mé zijala
 Zdivjana morželeče je zverina;
 I množca kač, ki name je prežala,
 Da vgriznila bi smertno me stru-
 penka,
 I gadov, zmajev četa sama pala
 Je v brezno, ki je mene vanj pe-
 klenka
 Pogrezniti na vekomaj želela,
 Ki v pest zašel sim ji, peklá zrejenka.
 Sim pravo pot dobil; ozelenela
 Na novo vest mi je, ki od sopara
 Je lastnih zmot postala vsa vsa vela.

Za tebe, ki si drugi moj Mesija! M. V.

P e r s t a n.

(Konec.)

II.

Mej dvema verstama černih, zapertih, simtertje raztrešenih hiš, se je voz dalje pomikal, na katerem so ranjeni vojaki bili.

V enej teh hiš je bilo viditi okence razsvitljeno. Kdo pač za tim okencem tako pozno v noč čuje? Ali je kak bolnik, ki pri enoličnem

I, kakor ko sim bil otrok brez kvara,
 Se v persi mir i pokoj mi poverne,
 I z njim vred duša mirna, duša stara.
 Oj angelček! o duša! ti si černe
 Razgnala megle iznad moje glave,
 Po tebi, ljuba duša! spet odgerne
 Življenje za me se sladkosti prave,
 Odrešil svet Odamove pregrehe
 Je Kristus, naš posrednik božje
 sprave,

Zatoraj poje se mu brez prenehe
 Po vsem širokem svetu čast i slava
 Od jutra do večera vedno v spehe.
 Ti, duša! si rešnica moja prava,
 On prvi, ti si drugi moj Mesija,
 Zatoraj molim te, zató ti dava
 Od mene čast, i dokler solnce sija,
 Dajala se ti bo na večne čase.
 V sercé podoba tvoja radost vlija,
 Kakor veselje vernemu podá se
 Od mile Izveličarja podobe,
 Ki sili mu iz pers slavitne glase.
 Zagledan ves sim v tebe; da na róbe,
 Da nápak ni, ne morem jaz verjeti,
 Ker vedno mir imam od ove dóbe,
 Kar jél po tebi v novič sim živeti,
 Da poljubavam usta rad svetnice,
 Kdo to, kdo more to mi v hudo šteti,
 Al obdolžiti me zató krivice?
 Od kdó vé kdáj je vernih to navada!
 Zavervan toraj v té sim, kras device!
 Sercé priseže rado, duša rada:
 Da živ sim záte, živel bom za tebe,
 Da v tebi up je, v tebi moja nada,
 Od tebe bom, kar bodem, ne od sebe,
 Za tebe dihal, dokler solnce sija,
 Za tebe sopel, da me smert zagrebe,

tolčenji stečenih ur dolgo, da zares predolgo časa bere, i ne vé, ali ga bodo peljali k smerti ali ne? Ali je morde kak spisovatelj, eden zmed tistih, ki s svojimi deli cel svet osrečujejo, sami se pa te osrečitve nič ne vdeležujejo? — Ni to bolnik, tudi spisovatelj ne, ampak mlada devica je. Nje tilnik, bel kakor labudov vrat je na mizo naslonjen, njena glavica, uzor Marie, se na roke opera. Bere; — žar nočne svetilnice na list novin pada. Morde bi rada kako vest o svojem ljubljencu dobila. — Novica od bitve pri Pragi se je naglo po celem mestu raznesla i nje ljubi je tudi stal v verstah poljske vojske pri Pragi. Z neizrečeno tesnobo pri serci, v strahu i zopet v nadi prebega verste natanjko popisane bitve. Glej! na enkrat se jej je lepo obličje ujasnilo, tesnoba sercá i strah sta zginila. Maria Levinska je našla ime Stanislava Potockega. Junaško se ti je bojeval, ali ker je bil ranjen so ga voditelji domú poslali, da bi se ozdravil. Kdo more popisati občutke device, ki je upala, svojega dragega spet viditi. Pa Stanislav je morde hrom postal, bi morde marsikteri rekel! Kaj je bilo to Marii mar, njej bi bil še takó krasnejši. O kako se je tolažila ljubijoča devica, ko bi mogla kedaj vpirajoč se na njegovo ramo ponosno kraj njega hoditi.

Ni mogla dalje brati. Radost, da bo svojega ljubega zopet vidila, ljubezen do njega i ljubezen do domovine — Maria je bila prava Poljka, — to jej je pred dušo naj veselejše obraze vodilo. Na zadnje se pa ni mogla spancu ubraniti i list jej pade iz rok; svetilnica je osvitlovala tamneji i tamneji izbo.

Do izbe je mlad, postaven, poljsk vojak pristopil — Stanislav Potocki; kaka dva koraka od duri ostane i z neizrečenim veseljem ljubo gleda. Devica je imela še glavo podperto z levo roko, na kateri se navadno perstan nosi, ki se pri poroki zmeni. Stanislav pogleda nevedoma devici na roko, pa perstana ne zazrè, ki ga je Marii pri ločitvi na perst dal i se je jel po celem životu hudo tresti; na drugo roko pogleda i tudi tam ga ne najde. Kam je prišel perstan, kterega sim Marii v zvezo večne zvestobe dal? Stanislav sam sebe praša, kam ga je pač Maria dèla? — Strašna misel se naglo v njegovej duši zbudi, misel da mu je Maria nezvesta postala, i obžaloval je, da ni pogledal rok zadavljenega Mihaela Linskega. Obup, naj večja bolezen sta divjala po njegovem sercu; na zadnje se v divji smeh spusti i zavpije: „Vse sim za domovino daroval, i zakaj sim na bojišči kri prelival, goljufala me je, ki sim jo iz cele duše ljubil.“ I zgrabi spijočo devico, jo trese i kriči z obupnim glasom: „Zbudi se i sliši: Jaz te preklinjam, nezvestnica!“

Maria se zdajci s spanja prebudi, zagleda Stanislava, od kterega se jej je ravno sanjalo, kervavečega, ker rane so se mu zavoljo prevlečicega dušnega i telesnega ginjenja odperle. Pri tem strašnem pogledu neizrečeno ostrašena, se vboga devica bez zavesti na tla zgrudi.

Druzega dné se je na prihod ranjenih i na dogodek po noči spomnila. Dobro jej je še v spominu ostalo, da je že Stanislava vidila, i vender misli, da se jej je le vse to sanjalo.

Stanislav je v bolnišnici ležal, strašne sanje so njegove misli der-vile; sebe je klel, Mario, cel svet. Moč mladosti je zmagala na zadnje nad boleznijo i Stanislav se je začel počasi boljšati; vender neprenehoma je bil žalosten i velika tesnoba mu je persi kerčila.

Enega dné stopi k njegovej postelji miloserčna sestra, kteri je bil v strežbo izročen i mu majhno škatlico s pečatom narodne vlade zápečateno zroči.

Stanislav hitro škatico milosérčneji sestri z roke vzame, i odpečativši jo, dobi v njej perstan, ktereja je pri ločitvi Marii dal. Pri perstanu je bil list, v katerem je to stalo:

„Vlada narodna častniku Stanislavu Polockemu! Gospod častnik! Namesti mesečne plače k temu listu priloženi perstan sprejmite, ki ga je rojakinja Maria Leviuska kot žertvo na oltar domovine položila.“

Stanislav je jel plakati, solze radosti so se po njegovem bledem lici udirale, i z ozdravljenjem srcá se mu tudi kmalo telesno zdravje poverne....

Niso še štiri nedelje minile, i Stanislav je perstan ljubki i soprugi pri oltarji na perst nataknil. (Po českem.)

Obrazi iz Srbije.

IV. Kosovo polje.

Juče silan, danas zmiren,
Juče slavan, danas prezen.
Juče strašan, danas satren,
Juče tiran danas rob. —
Serbsku slavu, Serbsku hrabrost
Serbsko ime, Serbsku znatnost
Sve proguta Vidov dan. —
Golubica.

Ne morem izreči, kakšni občutki mi serce obhajajo, ko vzemem pero v roke, da bi vam Kosovo polje popisal. Gotovo mora vsakega bridka žalost obiti, če pomisli, kakšna nesreča je Slavjane na Kosovem polju zadela.

Tu je zgodovina pokazala, da na zemlji nič ni stanovitnega, da si sreča in nesreča roke podajate. Serbski narod je bil 14. junija 1389 na najvišjej stopnji svoje sile in slave, ktero je knez Nemanj založil in Dušan Silni doveršil — in na den svetega Vida pade v jednej samej bitvi narod v sužanstvo. Petnajsti juni je grob serbske deržave, svobode in slave. Tu je padel car Lazar, padel je hrabri Miloš Obilić, padli so vsi drugi pogumni junaki, ž njimi je padla serbska deržava, ž njimi svoboda domovine. — Narod je imenitnost tega dneva spoznal in ga hrani v svojih pèsnih svojim najpoznejšim vnukom. Spomin zgube na Kosovem gre od ust do ust, od plemena do plemena, od stolétja do stolétja, in nikoli ne more pozabiti narod tega najnesréčnejšega dneva.

Čudomilo opeva narod prihod Lazara na Kosovo. Carica Milica prosi Lazara, da dovoli jednemu njenih devet bratov pri njej ostati. Lazar car jej dovoli. Ona gre k vratam, skoz ktere je šla vojska na Kosovo. Jednega za drugim prosi in zaklinja, naj da pri njej ostane. Ali solze in prošnje sestre Milice so bile zastoj. Nobeden ni hotel pri sestri ostati, nobeden ni hotel manjkati pri bitvi, po ktereji bi imela osoda domovine rešena biti. Očeta, starega Juga, še prositi ni smela, da bi ne šel na Kosovo. Tako je padel Lazar, devet Jugovičev, sivih sokolov s starim Jug Bogdanom, najlèpsa žertva na altar domovine, kar jih zgodovina spominja. Kakor Otakar Přemysl II. pade s osemnajst ranami pokrit, izdan od Milote Dèdiškega, tako izda tudi tukaj Vuk Branković Lazara, serbsko vojno in svòjo domovino. Ali Serbi so se tudi nad njim zmaščevali. Pepel Vuka Brankovića, kteri so Turci v vlastnej kapelici kakor svetinjo hranili, so Serbi, ko so to mèsto vzeli, na lopato naložili in

na vse strani o največem větru razmetali, da bi ga iz Serbske zemlje odnesel. Serbi obhajajo 15. junija svoj največi praznik. Vsi slēpci — serbski narodni pēsniki — se snidejo tega dneva v kakem večem mēstu in opēvajo bitvo na Kosovem, cara Lazara, carico Milico, Miloša Obiliča in proklinjajo še dan današnji Vuka Brankovića.

Hočem še v kratkem Kosovo polje popisati. Kosovo leži v tako imenovaney starej Serbii, v današnej Prištinskej nahii. Dve uri pred Kosovim prideš do Gračanice in odtod se ti odpre pogled po celem polju. Na lēvej strani je mēsto Priština s 3000 večidel serbskimi prebivavci. V Prištini so skōraj vse džamije iz tesanih kamnov sozidane. Ljudstvo pripoveduje, da so vse te džamije same vdove listih junakov, ki so na Kosovem padli, sozidale, kar je tudi lahko mogoče, ker zarēs niso nikjer tako pridno in marljivo zidane. Črez Kosovo se vidi Prištini nasproti hrib, imenovan Goli ali Golija, z kterega je Vuk Branković, kakor Kosovci pravijo, svojega cara Lazara izdal. Na podnožju Golije teče po polju Drinica, čez ktero je kamnat most napravljen. Med Golijo in Prištino sdružite se Drinica in Sitnica. Obe te reke ste v serbskih narodnih pēsnih zelo zelo imenitne.

Reka Sitnica teče od vasi Nekodimlje okoli Sazlie po srēdi Kosova in se steka pod gradom Zvečanom v Ibar-reko. Od Prištine poldrugo uro je v krilu Kosova Muratov grob, kterega je tukaj roka Miloša Obiliča prebodla. S tim je Miloš Obilič najlēpše svojo zvěstost do domovine in vladarja dokazal. Zato se je tudi k nja spomintu v Černej gori založil poseben red pod tim imenom. Na njegovih kolajnah stoji napis: „Věra, sloboda i hrabrost!“ — Nad grobom Muratovim, okoli kterega neprehajama osem svēč gori, stoji iz obtesanih kamnov turba (kapelica), v kterej derviši svoje molitve opravljajo. Okoli in okoli kapelice je zid, kjer skoz male vratica le malo, kdo noter priti more, razun ptujcev, kteri Muratov grob viditi želijo. Če derviš komu to dovoli, mora kak denarček žertvovati. Kakih petdeset korakov od kapelice vidiš dva ali tri kamne, o kterih se pripoveduje, da je Miloš Obilič po dokončanej kervini (osveti) po njih skakal, ko je iz šotora Murata letel.

V.

Kake pol ure odtod je selo Razkovo, kjer so Turci Miloša vbili in oklep na njem razkovali, za čęga delj se tudi vas tako imenuje. Blizo Razkova najde se čez reko Labo most; Rabin imenovan, pod kterim se jedna rama Sitnice v Labo vljuje. Med njim in gradom Vučiternom na pravem bręgu stoji samotna cerkev, o kterej se pripovēduje, da je tam car Lazar, prej da je na Murata vdaril, svojo vojno nagovoril. Vučitern leži na koncu Kosova, ima malo terdajavo, okoli ktere teče Ibar reka, pri kterej ves Banja leži. Zraven pod jednim hribom je studenec, imenovan „Miloševa Banja“, h kteremu ljudi po vodo hodijo, ker jej zdravilno moč pripisujejo. Tukaj zna tudi grob Miloša Obiliča biti.

Kosovo polje je sploh ravno brez posebnih hribov. Taisti so dobro obljudeni. Ravnina je sicer zadosti rodovitna. Polje je kakih 15 ur hodā dolgo in od štiri do šest ur široko.

Na celem potu, koder sem šel, so Serbi o Kosovem govorili. Prepričal sem se, da še zdaj vsi Vuka Brankovića preklinjajo, kakor tudi kralja Vukašina, kteri je mladega kralja Uroša vbil. V Kosovskej okolici stanuje nekoliko Serbov, še več pa Turkov in Arnautov, kteri gro-

zovitno kradejo in se tudi od tega živijo. Ker sem razun Prištinskih tergovcev še dva pandura (vojaka), ktera sem v Prištini na ukaz Belgradskega pašeta za varnost po čelej Turskej seboj dobil, pri sebi imel, se mi ni ničesar žalega dogodilo. Odtod sem šel črez Prištino do Novo-Pazara, kteri na meji sedajne serbske kneževine leži. Novi Pazar se more imenovati ključ do Bosne, ker se nikje tako lahko kakor tu v Bosno ne pride.

Štefan.

Običaji narodov ruske Azije.

(Konec.)

Bureti (t. j. mali bratje) so v rodu s Tunguzi in stanujejo od reke Jenizaj do kitajskih mej. Večidel so mehkužni, leni, slabotni na duši in telesu, razuzdani in radi kradejo. Žive se od lova in živinoreje. Eni si bogove t. j. malike koj sami iz lesa delajo in jih potem s sajami počernijo, eni pa so lamajske vere. — Ostudno je, kar njih vmazanost vtiče.

Jakuti, Tatarskega rodu, so razširjeni na obeh straneh Lene notri do ledenega morja. Navada jim je, dolgo lasé imeti, in na kravah jezdariti, kar ni pri drugih ljudstvih „Sibirije“ običajno. Namesti kruha jedó mnogotere korenine, znotrajno kožo mladih smrek, tudi postojne, medvede, sobole, divje miši in drugo divjačino, pa še le takrat, ko je že na pol vsmrajena. Marsikteri ruski naselnik nima nobene mačke pri hiši, ker mu koj jakutski hlapeci miši polovijo. Nosijo pa čevlje, hlače in kožuhe, ki so mnogotero lepo ozaljšani. Po zimi zavijajo noge v zmerznjen kravjek, da ne ozebejo. Tudi posodo imajo iz tacega oné. Konjsko meso jim je ljubše, kot goveje, samo da počakajo, da živina sama počepa. Kot Kalmuki tudi oni zelo konjsko mleko čislajo. Moški po letu pasejo, po zimi pa na lov hodijo. Vsi so še ajdje in imajo neštivilno bogov. Kristjani pa zato nočejo biti, ker bi potem, kakor menijo, nič več konjskega mesa in miš jesti ne smeli. Proti ptujcom so zelo gostoljubni, ter jim s konjskim mesom in mišjo pečenko na debelim postrežejo. Če kdo umerje, ga z najboljšim konjem vred pokopljejo in po grobu še konjsko kožo raztegnejo. Potem pride pop, in perduši duhove, pokojnega nikdar več ne nadlegovati. — Jakuti so zelo tožljivi in zaspani, posebno njih ženske, ki po zimi večidel spé, in se le takrat pobudé, kadar so lačne; toda še koj med jedilom spet zaspé. V nar krajših zimskih dnevih, kadar solnce celó nič ne vzhaja, spé po celih 24 ur vedno naprej.

Sveti Peter skusi Bog biti.

(Narodna pripovedka.)

„**N**aj bom jest dans Bog“ prosi sveti Peter enkrat Jezusa. Jezus je precej pri volji; in Peter je Bog, Jezus njegov tovarš. Gresta in prideta do tric. Jezus jih ogovori rekoč: „Trice, dajte potice!“ Hitro mu trica pol potice pomoli. Jezus jo vzame in novemu Bogu da rekoč: Na jo, treba

ti je bo. Gresta dalje; solnce že gorko pripeka in prideta do stergane kočee. Razmeršena, raztergana in vmazana baba stopi iz nje. Vidilo se ji je, da je ravno kar vstala. »Kaj boš kosila, ker si tako dolgo spala,« jo vpraša Jezus. »Bo že Bog kaj dal,« odgovori žena. »Daj ji potico« reče Jezus Bogu. Peter, kateremu so se že dolgo pred, ko je potice ogledoval, sline cedile, ji jo mora dati; sam pa, desiravno Bog, lačen dalje iti.

Bilo je okoli poldna. Solnce je ravno naj huje pripekalo. Kar začno krave, ki so na bližnjem travniku pasle, repe vihati in bezljati, da je bilo kaj. Pastir vekaje za njimi teče ter vpije: »Sam Bog mi pomagaj!« »Pomagaj mu« reče Jezus Petru. Bog ne ve, kam bi se djal. Plane v goščo za živino in dere kakor divjak po germovji in po ternji, po kamenji in po mlakah, dokler živine počasi vkup ne sožene in pastirju ne izroči. Razoglav, ves razcapan in razpraskan pride k Jezusu nazaj. Ne želi si dalje Bog biti. Sreča za Petra, da je kmalo noč in tudi konec njegovega bogovanja. Svoje žive dni je pomnil, kako se mu je godilo, ko je Bog bil.

Malokdo je s svojim stanom zadovoljin. Veči del vsak si želi, kaj drugzega biti kot je. Pri svojem stanu le težave in nadloge vidi, pri drugih stanéh le prijetnosti in sladkosti.

Z m e s.

Slovstvene drobtince.

* **V** Ljubljani je ravno na svitlo prišel: »Koledarček slovenski za leto 1853« od našega za slovensko slovstvo visoko zasluženega g. Dr. J. Bleiweisa. V svoj čas hočemo o njem kaj več pregovoriti.

* Novice pišejo: Važni slovár, ki zapopade pravoslovské in političné besede z obilim številom družih besed, in se na Dunaji tiska pod naslovom »Juridisch-politische Terminologie« je v horvaško-serbskem (z latinico in cirilico) in slovenskem jeziku do pismenke **V** (v 33 polah) že gotov; zna biti, da bo ob novem letu že vès dodelan. Ministerstvo dajè to terminologio v vsih slovanskih jezicih natiskovati, ki so jo sestavili zvedeni jezikoslovci vsih slovanskih narečij. Nemški besedi je namreč pridjana slovanska, tako, da je slovár nemško-slovanski. Velike hvale vredna misel je bila, da je horvaški, serbski in slovenski slovár edina knjiga, koristna tedaj na več strani. Da bi bilo slavno delo kmalo gotovo!

Slavenske drobtince.

* Ruska vlada je kupila dragoceno zbirko profesorja Pogodina. Taista obseže 2000 rokopisov, 800 starih del v Slovanskih jezikih, 5000 diplomov, 12000 podob svetnikov, 600 križev, 2000 spominskih penc-zov. itd. Cela zbirka je veljala 150.000 rubljev sr.

* Česko društvo sv. Janeza Nepomucenskega v Pragi, ki stoji pod vodstvom visokozasluženega kanonika Pešina, se čedalje bolj razvija. Sedaj šteje že 4400 družtvenikov. Poslednjih treh četvrtletij je taj okoli 1000 novih udov k družtvu pristopilo.

Razpis darila za slovensko zgodovino.

Med družimi potrebnimi knjigami se posebno težko pogrēša »prostonarodna zgodovina slovenskega ljudstva«, ki bi v prijetnej lahorazumljivej besēdi vesele in žalostne dogodbe našega milega naroda od najstarejih do najnovejih časov pripovedovala in razlagala. Zatorej je društvo sv. Mohora v Celovcu sklenilo, s tim primerno darilo od **300 gld. sr.** razpisati, ktero se imā tistemu pisatelju podeliti, kterega zgodovina bo od društvenega odbora za najboljšo in našemu prostemu ljudstvu najprimernišo spoznana.

Društvo ne tirja kacega preobširnega dela, v kterem bi se vse tudi manj važne dobe natanjčno popisovale ali znanstveno razlagale; ravno tako se pa tudi ne more zadovoljiti s kakim načertom zgod. ine. — Bolj imenitne dobe v zgodovini našega naroda naj se, kakor so p. turške vojske itd. obširnej in prav prijetno pripovedujejo, menj važne dogodbe pa je že dosti samo kratko omeniti. Na koncu vsake dobe naj se tudi vera, jezik, družbinsko in hišno življenje, običaji, slovstvo itd. blizo kakor se v Krempelnevoj »dogodivšini štajerske zemlje« najde. Kratko povēdati, naj bo ta zgodovina v resnici prostonarodno iz kerščansko-slavjanskega obzira spisana, da jo bo naše ljudstvo z veseljem prebiralo in tudi popolnoma zapopadlo. — Rokopisi naj se gotovo do konca mesca oktobra 1853 Celovškemu odboru pošljejo, ki jih bo berš pretresel in spisatelju tiste zgodovine, ki se za primerno spozna, ustanovljeno darilo izplačal.

V Celovcu 31. Oktobra 1852.

Andr. Einspieler,
zač. vedja društva.

Anton Janežič,
zač. tajnik.

Društvo sv. Mohora. V seji 31. oktobra so bile sledeče reči obravnavane:

1. Je bilo oznanjeno, da se je doslej 574 udov oglasilo.
2. G. Orožen, mestni kaplan v Celju, ponudi društvu svoje: časopisje Celjskega mesta. — G. spisatelj se imā naprositi, svoj rokopis popolnoma doversiti in ga društvu na ogled poslati.
3. G. Svetec L. oznani, da se je izdelovanja »avstrianske zgodovine« poprijel. Društvo jo bo, če bo prostemu ljudstvu primerno spisana, z veseljem prevzelo.
4. Je bilo sklenjeno, prihodnje leto društvene knjige v treh formatih natiskovati. Potem taj se bo rabila za manjše spise, p. povesti za mladost, molitne bukvice itd. šestnajsterka (sedec), za srednje dela majhena osmerka (octav) in za obširnejše dela velika osmerka.
5. Računi za to leto in imenik častitih g.g. društvenikov se bo pervej knjigi novega leta pridjal.

Naznanje. Slišati je, da nekteri g.g. društveniki še društvenih knjig sprejeli niso. Tega vendar niso društveni odbori krivi. Naj se društveniki pri dotičnih odborih oglašē, ki so za to leto razdelitev knjig radovoljno prevzeli. Prihodnje leto bode razpošiljanje knjig vse drugače uravnano, da bodo udi veliko ložej knjige dobivljali. — G. g. Lavantinskim bogoslovcem lansk. l. sopet na znanje damo, da jim je društvo mesca julja prvi dve knjigi v Št. Andraž poslalo.